

Orion-konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Yleiset periaatteet

Orion Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden (Orion-konserni) toiminta perustuu voimassa olevien lakien ja niiden nojalla annettujen normien sekä eettisesti hyväksyttävien toimintatapojen noudattamiseen. Konsernin eri toimielinten tehtävät määräytyvät lakien ja konsernin hallinnointiperiaatteiden mukaisesti.

Orion noudattaa NASDAQ OMX Helsingissä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2008. Orion poikkeaa koodin suosituksesta 22 nimitysvaliokunnan jäsenten valinnan osalta siten, että nimitysvaliokuntaan voidaan valita muitakin kuin hallituksen jäseniä. Yhtiö pitää poikkeamista perusteltuna ottaen huomioon sen omistusrakenteen ja mahdollisuuden joustavuuteen hallituksen valinnan valmistelussa.

Johtamisjärjestelmä

Orion-konsernin johtamisjärjestelmä muodostuu konsernitason toimintoista ja tulosyksiköistä. Näiden lisäksi järjestelmään kuuluu juridisten yksiköiden hallinnon järjestäminen. Toiminnan ohjausta ja valvontaa varten konsernissa on kaikilla tasoilla toimiva valvontajärjestelmä.

Koko konsernin johtaminen tapahtuu konsernitasonla. Konsernitasonla kuuluvat

tämän mukaisesti muun muassa seuraavat koko konsernin johtamisen osa-alueet:

- konsernistrategian määrittäminen ja seuranta
- perusorganisaatio ja tulosyksiköiden toiminnan ohjaus ja valvonta
- investoinneista päättäminen (budjetit ja suurimmat investointipäätökset)
- koko emoyhtiötä ja konsernia koskevat asiat

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu tulosyksiköissä. Konsernitason eri toimintoyksiköt tarjoavat tulosyksiköille niiden tarvitsemia palveluita ja vastaavat koko konsernin laajuisesti oman vastuualueensa toiminnan järjestämisestä.

Konsernitaso

Emoyhtiö Orion Oyj

Konsernin emoyhtiö on Orion Oyj, jonka osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokouksessa.

Emoyhtiön hallitus

Emoyhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä, jotka valitsee yhtiökokous. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsee samaksi ajaksi hallituk-

sen puheenjohtajan ja hallitus, niin ikään samaksi ajaksi, hallituksen varapuheenjohtajan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta, ei voida valita hallituksen jäseneksi.

Hallitus johtaa yhtiön toimintaa lain ja yhtiöjärjestyksen määräysten mukaan. Emoyhtiön hallitus toimii myös ns. konsernihallituksen. Tämän mukaisesti se käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai sen yksiköiden toimintaa koskevat asiat riippumatta siitä, edellyttääkö asia juridisesti hallituksen päätöstä. Hallitus voi käsitellä minkä tahansa Orion-konserniin kuuluvaa yhtiötä tai yksikköä koskevan asian, jos hallitus tai emoyhtiön toimitusjohtaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinto- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Orion-konsernissa. Hallituksen työjärjestys sisältää luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä asioista.

Hallituksessa on **tarkastusvaliokunta**, **palkitsemisvaliokunta** ja **tutkimusvaliokunta**, joiden jäsenet hallitus valitsee keskuudestaan. **Tarkastusvaliokunnan** kokouksiin osallistuu myös yhtiön varsinaisen tilintarkastajan päävastuullinen tilintarkastaja. Valiokunnat valmistelevat toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekevät näistä esityksiä hallitukselle.

Hallituksen jäsenistä koostuvien valiokuntien lisäksi yhtiöllä on hallituksen asetta-

Hallituksen ja valiokuntien kokoonpano 23.3.2009 alkaen

	Hallitus ¹⁾	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta	Tutkimusvaliokunta
Matti Kavetvuo	Puheenjohtaja		Puheenjohtaja	Jäsen
Jukka Ylppö	Varapuheenjohtaja	Jäsen		Jäsen
Sirpa Jalkanen ²⁾	Jäsen			Jäsen
Eero Karvonen	Jäsen	Jäsen		Jäsen
Leena Palotie	Jäsen			Puheenjohtaja
Vesa Puttonen	Jäsen	Puheenjohtaja	Jäsen	
Hannu Syrjänen	Jäsen		Jäsen	

¹⁾ Kaikki hallituksen jäsenet ovat hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia yhtiöstä.

²⁾ Uusi jäsen 23.3.2009 alkaen

Johtamistavan ja -kulttuurin perustana ovat lakien ja yhtiöjärjestyksen noudattaminen sekä Orionin arvot ja eettiset liiketoimintatavat

ma **nimitysvaliokunta**, jonka jäseninä voivat toimia muutkin kuin hallituksen jäsenet.

Emoyhtiön toimitusjohtaja

Emoyhtiön toimitusjohtajan valitsee hallitus. Osakeyhtiölain mukaisesti toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Emoyhtiön toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintoja tulosyksiköiden kautta. Tämän mukaisesti tulosyksiköiden toiminnasta vastaavat johtajat raportoivat toimitusjohtajalle. Toimitusjohtaja toteuttaa tulosyksiköiden toiminnan ohjausta ja valvontaa johtoryhmän ja konsernitasoisien esikuntayksiköiden avustamana.

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä emoyhtiön hallituksen nimittämät henkilöt jäseninä. Johtoryhmä toimii toimitusjohtajaa päätöksenteossa avustavana elimenä.

Johtoryhmä käsittelee kaikki merkittävimmät konsernin ja sen yksiköiden toimintaa koskevat asiat mukaan luettuina kaikki tulosyksiköistä tai linjatoiminnoista emoyhtiön hallituksen käsiteltäviksi me-

nevät asiat. Toimitusjohtaja voi kuitenkin harkitessaan sen tarkoituksenmukaiseksi päättää, että asiaa ei vielä viedä johtoryhmän käsiteltäväksi.

Esikuntayksiköt

Konsernitasoiset esikuntayksiköt toimivat johtamis- ja valvontajärjestelmän osana osallistuen toimialueellaan konserniin kuuluvien yksiköiden toiminnan ohjaukseen ja valvontaan. Tässä tehtävässä esikuntayksiköt avustavat toimitusjohtajaa konsernin johtamisessa.

Esikuntayksiköt vastaavat konsernitasoisesti mm. seuraavista toiminnoista: taloushallinto ja rahoitus, sijoittajasuhteet, henkilöstöhallinto, lakiasiat ja immateriaalioikeudet, viestintä, sisäinen tarkastus ja sisäpiirihallinto.

Tulosyksiköt ja linjatoiminnot

Tulosyksiköt

Konsernin liiketoiminta on organisoitu tulosyksiköihin. Kullakin tulosyksiköllä on yksikön toiminnasta ja operatiivisesta johtamisesta vastaava johtaja, joka raportoi toimitusjohtajalle.

Linjatoiminnot

Linjatoiminnot toimivat vastuualueellaan kaikkia konsernin tulosyksiköitä tukien ja tarjoten liiketoiminnoille niiden tarvitsemia

palveluita. Linjatoiminnot vastaavat muun muassa seuraavista toiminnoista:

- myynti ja markkinointi
- toimitusketju
- tutkimus ja kehitys
- liiketoiminnan tuki

Juridisten yksiköiden hallinto

Konsernin tytäryhtiöt toimivat liiketoiminnallisesti konsernin johtamisjärjestelmän mukaan. Asioissa, jotka eivät suoranaisesti kuulu mihinkään tulosyksikköön tai linjatoimintoon, tytäryhtiöt toimivat suoraan emoyhtiön toimitusjohtajan ohjeiden mukaan.

Valvontajärjestelmät

Sisäisen valvonnan periaatteet

Johtamistapa ja -kulttuuri

Orionin hallitus on määritellyt yrityksen sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet yhtiössä. Johtamistavan ja -kulttuurin perustana ovat lakien ja yhtiöjärjestyksen noudattaminen sekä Orionin arvot ja eettiset liiketoimintatavat. Sisäinen valvonta on osa johtamisjärjestelmässä kuvatun mukaista normaalia liiketoiminnan ohjausta ja johtamista, jota varmennetaan riskienhallinnan, tilintarkastuksen ja sisäisen tarkastuksen avulla. Sen tavoitteena on varmistaa, että toiminta on tehokasta ja tuloksellista, liiketoimintarisikit on hallittu asianmukaisesti, lakeja ja säännöksiä

Nimitysvaliokunnan kokoonpano 21.9.2009 alkaen

Timo Maasilta, puheenjohtaja
Kari Jussi Aho
Matti Kavetvuori
Timo Ritakallio
Jukka Ylppö

Johtoryhmän kokoonpano 1.1.2008 alkaen

Timo Lappalainen	Toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja ¹⁾
Satu Ahomäki	Johtaja, Eläinlääkkeet
Markku Huhta-Koivisto	Johtaja, Erityistuotteet ja Fermion
Olli Huotari	Johtaja, Esikuntatoiminnot
Liisa Hurme	Johtaja, Alkuperälääkkeet
Pekka Kaivola	Johtaja, Global Sales
Jari Karlson	Johtaja, Talous ja hallinto
Pekka Konsi	Johtaja, Toimitusketju
Reijo Salonen	Johtaja, Tutkimus ja kehitys
Riitta Vartiainen	Johtaja, Liiketoiminnan kehittäminen ja tuki
Liisa Remes	Henkilöstön edustaja

¹⁾ Edustaa Orion Diagnosticaa johtoryhmässä

Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot¹⁾ tilikaudelta 2009

	Kokonaispalkkio, €	Palkkiosta B-osakkeina maksettu osuus, kpl
Matti Kavetvu, puheenjohtaja	103 080	2 674
Jukka Ylppö, varapuheenjohtaja	69 100	1 820
Sirpa Jalkanen	43 200	1 337
Eero Karvonen	48 600	1 337
Leena Palotie	45 000	1 337
Vesa Puttonen	54 000	1 337
Hannu Syrjänen	48 500	1 337
Hallitus yhteensä	411 580	11 179

¹⁾ Palkkiot muodostuvat hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä ja sisältävät luontaisedut.

Yhtiön riskienhallintaa käsitellään tarkemmin sivuilla 63–65.

noudatetaan ja informaatio on luotettavaa. Se perustuu selkeään tavoitteidenasetteluun, tiiviiseen tavoitteiden seurantaan sekä tehokkaaseen ja käytännönläheiseen riskienhallintaan. Käytännössä sisäisestä valvonnasta vastaa kunkin osa-alueen johto ja jokainen liiketoimintayksikkö tai toiminto järjestää oman yksikkönsä tai organisaationsa sisäisen valvonnan itse konsernitasolla määritettyjen politiikkojen ja ohjeiden määrittämien periaatteiden mukaisesti. Keskeiset ohjeet sisältyvät konsernin johtamisohjeistoon.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on merkittävä osa Orion-konsernin johtamisjärjestelmää ja se liittyy tiiviisti yhtiön vastuurakenteisiin ja liiketoi-

mintaan. Tavoitteena on tunnistaa, mitata ja hallita ne riskit, jotka mahdollisesti uhkaavat yhtiön toimintaa tai asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kokonaisvaltaista riskienhallintaprosessia, käytännön toimenpiteitä sekä vastuiden määrittelyä kehitetään säännöllisesti toteutettavilla riskikartoituksilla, jotka kattavat:

- strategiset riskit, mukaan lukien tutkimus- ja kehitysriskit
- operatiiviset riskit, kuten myynti- ja liikeriskit, tuotantoriskit, turvallisuusriskit ja ympäristöriskit
- rahoitusriskit, kuten markkina-, luotto- ja maksuvalmiusriskit

Operatiivinen riskienhallinta kattaa myös hankekohtaisen riskienhallinnan.

Valvontatoimenpiteet

Taloudellista ohjausta ja raportointia varten konsernissa on raportointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on tuottaa johdolle riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa toiminnan suunnittelua ja johtamista varten. Konsernin taloudellista ohjausta, sekä yhtenäisiä käytäntöjä varten Orionilla on konsernin laajuiset ohjeet sekä niitä tukevat politiikat. Ohjeiden avulla, kuten myös yrityksen laajalla toiminnanohjausjärjestelmällä varmennetaan yhdenmukaisten prosessien olemassaolo. Konsernin talousosasto hoitaa rahoituksen, konsernilaskennan

Hallituksen jäsenten osakeomistukset¹⁾ 31.12.2009

	A-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	B-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta ²⁾	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osakekannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Matti Kavetvu, puheenjohtaja	110 596	0	87 858	2 674	198 454	0,1 %	0,2 %
Jukka Ylppö, varapuheenjohtaja	1 247 136	0	291 334	1 820	1 538 470	1,1 %	2,3 %
Sirpa Jalkanen	0	0	1 337	1 337	1 337	0,0 %	0,0 %
Eero Karvonen	546 200	0	21 600	1 337	567 800	0,4 %	1,0 %
Leena Palotie	0	0	5 600	1 337	5 600	0,0 %	0,0 %
Vesa Puttonen	0	0	7 600	1 337	7 600	0,0 %	0,0 %
Hannu Syrjänen	0	0	3 177	1 337	3 177	0,0 %	0,0 %
Hallitus yhteensä	1 903 932	0	418 506	11 179	2 322 438	1,6 %	3,5 %

¹⁾ Osakeomistukset sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistuksen.

²⁾ Hallituksen jäsenten omistukseen vuonna 2009 tulleet B-osakkeet ovat tulleet heille osakkeina maksettuina osuuksina vuosipalkkiosta.

Orionin tehokkaat ja yhdenmukaiset toimintaprosessit perustuvat yhtenäiseen toiminnanohjausjärjestelmään

Johtoryhmän jäsenten osakeomistukset ¹⁾ 31.12.2009

	A-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	B-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osakekannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Timo Lappalainen, toimitusjohtaja	0	0	11 950	4 400	11 950	0,0 %	0,0 %
Satu Ahomäki	0	0	1 963	1 250	1 963	0,0 %	0,0 %
Markku Huhta-Koivisto	0	0	23 110	2 860	23 110	0,0 %	0,0 %
Olli Huotari	0	0	2 940	1 740	2 940	0,0 %	0,0 %
Liisa Hurme	0	0	3 045	2 520	3 045	0,0 %	0,0 %
Pekka Kaivola	764	0	11 535	2 860	12 299	0,0 %	0,0 %
Jari Karlson	0	0	8 760	2 860	8 760	0,0 %	0,0 %
Pekka Kosi	428	0	4 504	1 240	4 932	0,0 %	0,0 %
Reijo Salonen	0	0	4 380	2 680	4 380	0,0 %	0,0 %
Riitta Vartiainen	36	0	5 268	1 405	5 304	0,0 %	0,0 %
Johtoryhmä yhteensä ²⁾	1 228	0	77 455	23 815	78 683	0,1 %	0,0 %

¹⁾ Osakeomistukset sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistuksen.

²⁾ Henkilöstön edustajana johtoryhmässä toimiva Liisa Remes ei kuulu yhtiön julkiseen sisäpiiriin.

sekä vero-asiat keskitetyksi. Lisäksi tytäryhtiöiden taloushenkilöt, sekä keskitetty Controller-toiminto varmentavat yhdenmukaisten toimintatapojen noudattamisen maa- ja liiketoiminta-aluekohtaisesti.

Raportointi ja tiedonvälitys

Orionin tehokkaat ja yhdenmukaiset toimintaprosessit perustuvat yhtenäiseen toiminnanohjausjärjestelmään. Toiminnan ohjaamista varten laaditaan kuukausittaiset talousraportit, joissa esitetään toteutuneen tuloksen lisäksi vertailu toteutuneen ja tavoitteen välillä sekä ennuste tulevasta kehityksestä. Orionilla on eri toiminnoissa käytössä myös lukuisia tavoitteiden asettamisen ja seurannan mittareita, joiden avulla toimintaa valvotaan ja ohjataan asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Seuranta ja tarkastus

Hallituksen tarkastusvaliokunta arvioi sisäisen valvonnan toimivuutta ja vastaa sisäisen raportointiprosessin toimivuuden arvioinnista. Konsernin yhtiöiden tilintarkastus toteutetaan asianomaisten lakien ja yhtiöjärjestyksen mukaan. Lakisäätöisen tilintarkastuksen tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös ja toimintakertomus

antavat oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Lisäksi tilintarkastus käsittää yhtiön kirjanpidon ja hallinnon tarkastuksen. Emoyhtiön varsinaisen tilintarkastajan päävastuullinen tilintarkastaja koordinoi konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastusta yhdessä toimitusjohtajan ja sisäisen tarkastuksen kanssa. Toiminnan valvontaa ja ohjausta varten konsernissa on lisäksi toimitusjohtajan alaisuudessa toimiva sisäinen tarkastus, jonka keskeisenä tehtävänä on tutkia ja arvioida konserniin kuuluvien yhtiöiden ja yksiköiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokkuutta ja luotettavuutta.

Konsernin sisäpiiri

Orion-konserni noudattaa NASDAQ OMX Helsingin sisäpiiriohjetta, johon konsernin oma sisäpiiriohje perustuu. Konsernin pysyvän sisäpiirin muodostavat ilmoitusvelvolliset sisäpiiriläiset ja pysyvät yrityskohtaiset sisäpiiriläiset. Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, yhtiön varsinaisen tilintarkastajan päävastuullinen tilintarkastaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet. Pysyviä yrityskohtaisia sisäpiiriläisiä ovat henkilöt, jotka yhtiö on määritellyt pysyviksi yrityskohtaisiksi sisäpiiriläisiksi.

Yhtiö ylläpitää sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä. Yhtiön sisäpiirihallinnon keskeiset menettelytavat ovat NASDAQ OMX Helsingin sisäpiiriohjeen mukaisia.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden ja todennut, että kaikki jäsenet ovat hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia sekä yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen työjärjestys

Hallitus on laatinut toimintaansa varten kirjallisen työjärjestyksen, joka sisältää määräykset koskien mm.

- hallituksen järjestäytymistä
- kokousten järjestämisestä
- kokouspöytäkirjoja
- jäsenten salassapitovelvollisuutta
- esteellisyytilanteita
- tärkeimpiä hallituksessa käsiteltäviä asioita
- hallituksessa käsiteltäviä asioita koskevaa tiedottamista
- hallituksen toiminnan itsearviointia

Valiokuntien työjärjestykset

Työjärjestyksen mukaan valiokunnilla ei ole itse- näistä päätösvaltaa, vaan niiden rooli rajoittuu esitysten tekemiseen hallitukselle. Hallitus on vahvistanut kaikille valiokunnille työjärjestykset.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestys

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä, jotka hallitus nimeää keskuudestaan vuosittain hallituksen toimikaudeksi. Jäsenillä on oltava valiokunnan tehtäväalueen edellyttämä pätevyys, ja vähintään yhdellä jäsenellä tulee olla asiantuntemusta erityisesti laskentatoimen tai kirjanpidon tai tarkastuksen alalla.

Jäsenten on myös oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Jäsenten pätevyys ja riippumattomuus arvioidaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti.

Valiokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa, ja se raportoi toiminnastaan hallitukselle.

Valiokunta keskittyy erityisesti yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskeviin asioihin. Sen tehtävä on mm:

- seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia
- valvoa taloudellista raportointiprosessia
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- seurata tilinpäätöksen tilintarkastusta
- arvioida tilintarkastajan riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- seurata yhtiön taloudellista tilannetta
- arvioida lakien ja määräysten noudattamista yhtiössä

Palkitsemisvaliokunnan työjärjestys

Palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuosittain hallituksen toimikaudeksi.

Valiokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla.

Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa, ja se raportoi toiminnastaan hallitukselle.

Valiokunnan tehtävänä on käsitellä ja valmistella Orion-konsernissa tapahtuvaan johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja sellaisia toimivan johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäväksi.

Tutkimusvaliokunnan työjärjestys

Tutkimusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuosittain hallituksen toimikaudeksi. Valiokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla.

Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa, ja se raportoi toiminnastaan hallitukselle.

Valiokunta käsittelee ja arvioi Orion-konsernissa tapahtuvaan tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyviä kysymyksiä ja tekee niistä esityksiä hallitukselle.

Nimitysvaliokunnan työjärjestys

Hallituksen jäsenistä koostuvien valiokuntien lisäksi yhtiöllä on nimitysvaliokunta, johon hallinnointikoodin suosituksesta poiketen voi kuulua myös muita henkilöitä kuin hallituksen jäseniä. Yhtiö pitää poikkeamista perusteltuna ottaen huomioon sen omistusrakenteen ja mahdollisuuden joustavuuteen hallituksen valinnan valmistelussa. Nimitysvaliokunnan jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla.

Valiokunnan työjärjestyksen mukaan hallitus valitsee valiokunnan jäsenet vuosittain toimikaudeksi, joka kestää valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Ennen valintaa hallitus kuulee äänimäärän mukaan yhtiön suurimpien

Tilintarkastajille maksetut palkkiot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedossa 4, tilinpäätöksen sivulla 25.

osakkeenomistajien näkemyksiä valiokunnan kokoonpanosta. Kuuleminen tapahtuu tapaamisessa, johon kutsutaan äänimäärän mukaan yhtiön kaksikymmentä (20) suurinta osakasluetteloon merkittyä osakkeenomistajaa. Suurimpia osakkeenomistajia laskettaessa ei kuitenkaan huomioida sellaisia osakkeenomistajia, joiden omistamien osakkeiden nojalla ei saa osallistua yhtiökokoukseen.

Valiokunta kokoontuu tarpeen mukaan.

Valiokunnan tehtävänä on valmistella ja antaa hallitukselle suositus varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi. Suosituksensa valiokunta ilmoittaa hallitukselle. Valiokunnan valmistelemaa suositusta ei pidetä osakkeenomistajan tekemänä ehdotuksena yhtiökokoukselle eikä valiokunnan suosituksella ole vaikutusta hallituksen itsenäiseen päätöksentekovaltaan tai oikeuden tehdä ehdotuksia yhtiökokoukselle.

Hallitus ja valiokunnat

Tilikaudella 2009 hallitus kokoontui yhteensä 15 kertaa (15 kertaa vuonna 2008), joista 2 (2) oli puhelinkokouksia. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 95 % (94 %).

Tilikaudella 2009 valiokunnat kokoontuivat seuraavasti, suluissa keskimääräinen osallistumisprosentti:

- tarkastusvaliokunta 4 kertaa (100 %)
- palkitsemisvaliokunta 7 kertaa (100 %)
- tutkimusvaliokunta 2 kertaa (100 %)
- 21.9.2009 valittu nimitysvaliokunta 3 kertaa (100 %)

Hallitus suoritti toimintansa itsearviointin syksyllä 2009.

Hallituksen jäsenten palkitseminen
Yhtiökokouksen 23.3.2009 päätöksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 72 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle 49 000 euroa ja hallituksen jäsenelle 36 000 euroa.

Lisäksi hallituksen puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiona 1 200 euroa kokoukselta, hallituksen varapuheenjohtajalle 900 euroa kokoukselta ja hallituksen jäsenelle 600 euroa kokoukselta. Edellä mainitut kokouspalkkiot maksetaan myös hallituksen asettamien valiokuntien puheenjohtajille ja jäsenille. Hallituksen puheenjohtajalla on puhelinetu. Kaikkien hallituksen jäsenten matkakustannukset korvataan yhtiön matkustusohjesäännön mukaisesti.

Edellä mainitut vuosipalkkiot maksetaan 60-prosenttisesti rahana ja 40-prosenttisesti yhtiön osakkeina siten, että 8.4.2009 hankittiin Orionin B-osakkeita NASDAQ OMX Helsingin kaupankäynnistä hallituksen puheenjohtajalle 28 834,95 eurolla, hallituksen varapuheenjohtajalle 19 625,88 eurolla ja hallituksen jäsenelle 14 417,47 eurolla. Rahana maksettava osa vuosipalkkiosta, joka vastaa suunnilleen ennakonpidätykseen tarvittavaa määrää, maksettiin 25.3.2009. Vuosipalkkiot kattavat hallituksen koko toimikauden.

Tilintarkastaja kaudella 2009

Yhtiön tilintarkastaja on PricewaterhouseCoopers Oy -KHT-yhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti.

Tilintarkastajan palkitseminen

Tilintarkastajille maksetaan palkkiot Orionin hyväksymän laskun mukaisesti.

Yhtiön operatiivinen johto

Toimitusjohtaja

Orion Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut Timo Lappalainen 1.1.2008 alkaen.

Toimitusjohtajan toimisuhteesta koskevat ehdot

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on yhtiön irtisanoessa toimisuhteen 6 kuukautta. Toimitusjohtajan irtisanoessa toimisuhteen irtisanomisaika on 6 kuukautta, ellei toisin sovita. Toimisuhte päättyy irtisanomisan kuluttua. Mikäli toimisuhte sanotaan irti joko yhtiön toimesta tai toimitusjohtajan toimesta yhtiön sopimusrikkomuksen

vuoksi, suoritetaan, elleivät osapuolet toisin sovi, toimitusjohtajalle erillisenä irtisanomiskorvauksena toimitusjohtajan päättymisen jälkeen 18 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä. Mikäli toimitusjohtaja sanotaan irti toimitusjohtajan toimesta muusta syystä kuin yhtiön sopimusrikkomuksen vuoksi, ei erillistä irtisanomiskorvausta suoriteta.

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta ja eläkkeen tavoitetasoksi 60 prosenttia.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Toimitusjohtajan palkitsemisesta päättää hallitus. Toimitusjohtajalle tilikaudelta 2009 maksetut palkat, palkkiot, luontoisedut ja tulospalkkiot olivat yhteensä 640 651 euroa (501 039 euroa vuonna 2008), josta palkat ja luontoisedut olivat 420 383 (390 839) euroa ja tulosperusteiset palkkiot 220 268 (110 200) euroa.

Johtoryhmä

Johtoryhmän palkitseminen

Konsernin johtoryhmän muiden jäsenten palkitsemisesta päättää hallitus tai hallituksen puheenjohtaja. Heidän palkitsemisjärjestelmänsä koostuu kuukausipalkasta sekä suorituspohjaisesta tulospalkkiosta. Tulospalkkioiden perusteena ovat ennalta sovitut tulostavoitteet sekä henkilökohtaiset tavoitteet. Joillakin johdon jäsenillä on mahdollisuus jäädä eläkkeelle 60–63-vuotiaina eläketason ollessa 60 prosenttia eläkepalkasta.

Johtoryhmän jäsenille, toimitusjohtaja mukaan lukien, tilikaudelta 2009 maksetut palkat, palkkiot, luontoisedut ja tulosperusteiset palkkiot olivat yhteensä 3 045 717 (2 689 051) euroa, josta palkat ja luontoisedut olivat 2 034 077 (1 958 658) euroa ja tulosperusteiset palkkiot 1 011 640 (730 393) euroa.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Tammikuussa 2007 Orionin hallitus päätti uudesta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä konsernin noin kolmellekymmenelle (30) avainhenkilölle. Osakekannustinjärjestelmällä kannustetaan avainhenkilöitä pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi ja vahvistetaan heidän sitoutumistaan yhtiön toiminnan kehittämiseen.

Mahdollinen palkkio määräytyy vuosien 2007–2009 liikevoittotavoitteiden sekä avainhenkilöille erikseen sovittavien tavoitteiden täyttymisen perusteella. Palkkio maksetaan yhtiön B-osakkeina, rahana tai näiden yhdistelmänä. Ohjelman kohteena olevien osakkeiden määrä on enintään 350 000 osaketta, mikä vastaa noin 0,25 % yhtiön koko osakekannasta. Osakkeisiin liittyy eräitä erityistilanteita lukuun ottamatta kielto luovuttaa osakkeita kahden vuoden kuluessa palkkion suorittamisesta.

Johdon palkitseminen yhteensä

Orionin hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja konsernin johtoryhmän muille jäsenille tilikaudelta 2009 maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut olivat yhteensä 3 457 300 (3 056 200) euroa.

» Riskienhallinta

Riskienhallinta on merkittävä osa Orion-konsernin johtamisjärjestelmää ja se liittyy tiiviisti yhtiön vastuurakenteisiin ja liiketoimintaan. Tavoitteena on tunnistaa, mitata ja hallita ne riskit, jotka mahdollisesti uhkaavat yhtiön toimintaa tai asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kokonaisvaltaista riskienhallintaprosessia, käytännön toimenpiteitä sekä vastuiden määrittelyä kehitetään säännöllisesti toteutettavilla riskikartoituksilla, jotka kattavat:

- strategiset riskit, mukaan lukien tutkimus- ja kehitysriskit
- operatiiviset riskit, kuten myynti- ja liikeriskit, tuontoriskit, turvallisuusriskit ja ympäristöriskit
- rahoitusriskit, kuten markkina-, luotto- ja maksuvalmiusriskit

Operatiivinen riskienhallinta kattaa myös hankekohtaisen riskienhallinnan.

Strategiset riskit Liiketoiminnan pitkän aikavälin kehitysriskit

Uusien lääkkeiden kehittämiseen liittyy merkittäviä riskejä, jotka johtuvat kehitystyön vaatimasta pitkästä aikajänteestä sekä lopputulokseen liittyvästä epävarmuudesta; saadaanko tuote koskaan markkinoille. Tätä strategista riskiä pyritään hallitsemaan seuraavin keinoin:

- konsernissa on muitakin terveydenhuoltoon liittyviä liiketoiminta-alueita kuin omien alkuperälääkkeiden kehittämiseen perustuvia yksiköitä. Näitä konsernin liiketoimintaa tasapainottavia muita yksiköitä ovat mm. geneeriset lääkkeet, eläinlääkkeet ja diagnostiset testit
- lääkkeiden tuotevalikoima pyritään pitämään riittävän laajana
- tuotekehitys- ja markkinointiriskiä jaetaan työskentelemällä tiiviissä yhteistyössä partnereiden kanssa

Alkuperälääkkeiden osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta on huomattava. Orion tekee intensiivistä tutkimusta tavoitteenaan tuoda omia, uusia alkuperälääkkeitä kansainvälisille markkinoille, mutta konsernilla ei kuitenkaan ole takeita siitä, että näiden uusien tuotteiden tuonti markkinoille tapahtuu odotusten mukaisesti. Lisäksi yhteistyössä riskienhallintapartnereiden kanssa voi tapahtua muutoksia, esimerkiksi yritysjärjestelyistä johtuen.

Strategisten riskien kenttään voidaan lukea myös yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän sekä raportointiperiaatteiden kattavuus. Suomen listayhtiöiden hallintointikoodin (Corporate Governance) 2008 mukainen selkeä hallinto- ja ohjausjärjestelmä luo luottamusta Orion-konserniin ja sen johtamiseen. Luottamuksen perustana on, että järjestelmän olennaisimmat piirteet ja periaatteet on selostettu julkisesti, ja että eri tahojen vastuut, oikeudet, velvollisuudet ja raportointisuhteet on määritelty selkeästi.

Lisäksi yhtiö kasvattaa sidosryhmiensä, kuten ympäröivän yhteiskunnan, pääomamarkkinoiden ja omistajiensa luottamusta muun ohella tiedottomalla tapahtumisella, yhtiön toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta avoimesti, totuudenmukaisesti, johdonmukaisesti ja oikea-aikaisesti.

Tutkimus- ja kehitysriskit

Alkuperälääkkeiden kehittämiseen liittyy monia epävarmuustekijöitä. Tyypillisesti markkinoille asti pääsee vain noin yksi kymmenestä kliiniseen vaiheeseen edenneestä tutkimushankkeesta. Tärkeimmät syyt kehitysprojektien epäonnistumiseen liittyvät tutkittavana olevan lääkeaihion tehoon tai turvallisuuteen. Tämän vuoksi lääkkeen farmakologiaa ominaisuuksia, kuten tehoa ja turvallisuutta, kartoitetaan vaiheittain etenevissä tutkimuksissa, joissa vain lääkeviranomaisen luvalla voidaan jatkaa kliinisiin, ihmisillä tehtäviin tutkimuksiin.

Lääkkeen farmakologiaa ja turvallisuutta testataan laajasti prekliinisten laboratoriomallien avulla, sekä seuraamalla siedettävyyttä ja haittavaikutuksia kaikissa kliinisten tutkimusten vaiheissa.

Laajoissa tutkimushankkeissa Orionin hallitus tekee päätöksen siirtyä tutkimuksen vaiheesta seuraavaan. Pienemmissä hankkeissa päätöksen tekee konsernin ylin johto. Nämä päätökset perustuvat aina laajaan analyysiin, jossa arvioidaan siihen mennessä saavutettuja tutkimustuloksia ja markkinatilannetta. Myyntilupahakemusta ja valmisteyhteenvedoa varten lääketutkimuksen eri vaiheet ja tulokset dokumentoidaan huolellisesti lääkeviranomaisten

arvioitavaksi. Lääkkeen aiheuttamat haittavaikutukset ovat viranomaisten edellyttämässä seurannassa myös markkinoille tulon jälkeen.

Taloudelliset riskit kasvavat tutkimusten edetessä kliinisiin ihmistutkimuksiin. Tutkimusten kallein jakso on viimeinen, niin sanottu kolmas kliininen tutkimusvaihe, joka on monikansallinen ja käsittää useita satoja, tai jopa tuhansia potilaita. Tutkimusten kaksoissokkomenetelmällä pyritään saamaan mahdollisimman luotettava kuva lääkkeen tehosta ja turvallisuudesta. Tämän vuoksi Orion jakaa kolmannen vaiheen tutkimuksiin liittyvää suurta taloudellista riskiä tekemällä nämä tutkimukset pääsääntöisesti yhteistyössä toisen, muun ohella tuotteen markkinointiin osallistuvan lääkeyhtiön kanssa.

Kilpaileviin ns. geneerisiin lääkevalmisteisiin liittyvät riskit

Lääkealalle on tyypillistä, että ns. geneeristen lääkkeiden valmistajat yrittävät saada omat, yleensä alkuperäisvalmistajan tuotteita halvemmat lääkkeensä myyntiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Tämä voi tapahtua esimerkiksi pyrkimällä murtaamaan oikeusteitse alkuperäisvalmistajan patentit tai muut immateriaalioikeudet jo ennen näiden raukeamista. Tästä toiminnasta voi aiheutua alkuperäisvalmistajalle korkeita oikeudenkäynti- ja muita kuluja sekä mahdollisesti merkittäviä myynnin menetyksiä.

Orion pyrkii tuotteitaan kehittäessään suojaamaan ne mahdollisimman hyvin ja laaja-alaisesti sekä puolustamaan tehokkaasti tuotteidensa oikeuksia sekä yksin että yhdessä markkinointipartnereidensa kanssa.

Lääkkeiden hintojen laskupaine

Normaalin hintakilpailun lisäksi lääkkeiden hintoihin laskupainetta luovat monet pääsääntöisesti viranomaispäätösten

aikaansaamat tekijät valtioiden pyrkiessä hillitsemään kansallisten lääkekustannusten nousua. Näitä ovat esimerkiksi lääkevaihto eli geneerinen substituoitio ja viitehintoihin perustuvat korvattavuuskäytännöt sekä niitä koskevissa säännöksissä tapahtuvat muutokset, sekä lääkkeiden hintojen ja korvattavuuden leikkaukset. Hintojen laskupainetta lisää myös EU:n alueella tapahtuva rinnakaistuonti.

Orion varautuu näihin seikkoihin pitämällä tuotevalikoiman riittävän monipuolisenä, lisäämällä jatkuvasti kustannustehokkuutta ja kohdentamalla sekä kehitys- että myyntiresurssit oikein.

Operatiiviset riskit Myynti- ja liikeriskit

Lääkkeiden myynti vaatii yleensä varsin laajan myyntiedustajien verkoston, jonka ylläpitäminen nostaa kiinteitä kustannuksia. Orionin liiketoiminta perustuu toisaalta omaan myyntiverkostoon Euroopassa ja toisaalta yhteistyökumppaneiden avulla tapahtuvaan myyntiin muilla alueilla. Tällä rakenteella pyritään löytämään tasapaino käytävissä olevien resurssien ja riskinkantokyvyn sekä omien uusien alkuperä tuotteiden maailmanlaajuisen markkinoinnin vaatimien panostusten välillä.

Niillä alueilla, joilla Orionilla on oma myyntiorganisaatio, on myynnin jatkuvasti oltava riittävän korkealla tasolla kannattavuuden ylläpitämiseksi. Tämä edellyttää yleensä tarpeeksi laajaa tuotevalikoimaa.

Uuden, itse kehitetyn tuotteen tuominen markkinoille on erityisen kallista suhteellisen pienelle yhtiölle, kuten Orionille. Kustannukset ovat merkittäviä varsinkin silloin, jos yhtiöllä ei vielä ole toimintaa maassa, jossa lanseeraus on tarkoitus tehdä.

Lääketuotantoriskit

Lääkkeiden valmistus on säännöllisten viranomaistarkastusten kohteena. Lääk-

keiden tulee olla turvallisia, tehokkaita ja kaikki laatuvaatimukset täyttäviä. Lääketuotannossa joudutaan jo näiden lakisääteisten vaatimusten johdosta kiinnittämään huomiota erilaisiin lääkkeen turvallisuutta ja laatua uhkaaviin riskeihin.

Lääkkeiden asianmukainen laatu varmistetaan järjestelmällisellä toiminnan kokonaishallinnalla, joka kattaa kaikki lääkkeiden laatuun välittömästi ja välillisesti vaikuttavat asiat. Toimintaa ohjataan kattavalla ohjeistuksella sekä riittävällä materiaalien ja valmistajien ennako- ja jälkivalvonnalla.

Juridiset, immateriaalioikeudelliset ja viranomaisäännöksiin liittyvät riskit

Lääkealaa koskevat useat viranomaisten erityismääräykset, ja ala on viranomaisten tarkassa valvonnassa. Lääkkeiden valmistus, jakelu ja lääketutkimus edellyttävät viranomaisten toimilupia. Myös kilpailuviranomaiset valvovat lääkealaa. Orionissa on selkeät toimintaperiaatteet, joilla huolehditaan näiden määräysten noudattamisesta.

Lääkealalle on tyypillistä immateriaalioikeuksien erittäin keskeinen asema. Orionin aseman varmistamiseksi niin myynnissä olevien kuin kehitettävien tuotteiden patenttitilannetta seurataan koko ajan maailmanlaajuisesti. Näin huolehditaan siitä, että Orionin kehittämien tuotteiden oikeuksia pystytään puolustamaan, ja että Orion ei itse loukkaa muiden patenteja tai muita immateriaalioikeuksia.

Patenttisuoja on kuitenkin ajallisesti rajoitettu ja merkittävän tuotteen patenttisuojan umpeutuminen voi vaikuttaa negatiivisesti konsernin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen. Orionilla ei ole myöskään takeita siitä, että kehitettävälle uusille tuotteille saadaan patenttisuoja halutussa laajuudessa, tai että viranomaiset myöntävät tuotteille vaadittavat myyntiluvat.

Lääkealaa koskevat useat viranomaisten erityismääräykset, ja ala on viranomaisten tarkassa valvonnassa

Tuotevastuuriskit

Kuten aiemmin tutkimus- ja kehitysriskien kuvauksessa todettiin, uuden lääkkeen tuloa markkinoille edeltävät laajat, vaihteittain etenevät tutkimukset, joissa kartoitetaan lääkkeen farmakologisia ominaisuuksia, kuten tehoa ja turvallisuutta. Lääkkeen myynnin ja markkinoinnin aloittaminen edellyttää lääkeviranomaisten myöntämää myyntilupaa.

Lääkkeen aiheuttamat haittavaikutukset ovat viranomaisten edellyttämässä seurannassa myös markkinoille tulon jälkeen. Orion pyrkii edellä kuvatuin tutkimukseen ja lääketuotantoon liittyvin keinoin ennalta varmistamaan, ettei tuotteisiin liity sellaisia haittavaikutuksia, jotka saattaisivat johtaa korvausvastuuseen tai merkittävän tuotteen poistoon markkinoilta.

Tuotevastuuriskin taloudellisten vaikutusten varalta Orion-konsernin tuotteet ja toiminta on vakuutettu toiminta- ja tuotevastuuvakuutuksella, joka kattaa myös kliiniset tutkimukset, pois lukien tutkimukset, jotka tehdään Yhdysvalloissa tai Kanadassa. Vakuutuksen tarkoituksena on antaa suojaa vakuutusostajan mahdollisen vahingonkorvausvelvollisuuden varalta. Edellä mainittua suojaa on rajoitettu tavanomaisilla vakuutusehdoilla mm. rahamääräisesti. Lisäksi vakuutussuojan ulkopuolelle jäävät tietyt tuotteet ja lääkkeiden vaikuttavat aineet, joista osa kuuluu myös Orionin liiketoiminnan piiriin. Näiden ei kuitenkaan arvioida kasvattavan olennaisesti Orionin tuotevastuuriskiä.

Vahinkoriskit

Lakisäateisten vakuutusten lisäksi Orionilla on omaisuus-, keskeytys- ja vastuuvakuutukset kattamassa oleelliseksi arvioituja ja vakuutusten avulla rajattavia vahinkoriskejä.

Yritysturvallisuusriskit

Konsernin yritysturvallisuusohjeet sisältävät Orionin sisäiseen johtamisohjeistoon.

Konsernin turvallisuuspolitiikalla pyritään varmistamaan toiminnan häiriötön jatkuvuus, henkilöiden turvallisuus, omaisuuden ja ympäristön suojaaminen vahingoilta sekä tietoturvatoumienpiteiden riittävyys. Yritysturvallisuusohjeet sisältävät turvallisuustoiminnan periaatteet ja ne kattavat lisäksi ohjeet kriisienhallintaan. Ohjeistuksen lisäksi tietoturvapoliittikka sisältää tietoturvan tavoitteet, keskeiset periaatteet ja vastuut.

Ympäristöriskit

Ympäristöturvallisuuden ohjeistus sisältää yksityiskohtaiset toimintaohjeet ja vastuut. Ympäristöasioiden kehittämistä ja valvomista varten on konsernin jokaiseen yksikköön nimetty vastuuhenkilöt. Ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan mm. päästöjä mittaamalla, jätteiden määriä tarkkailemalla ja raaka-aineiden käyttömääriä tilastoimalla. Ympäristönsuojelun toteutumista valvotaan vuotuisilla sisäisillä tarkastuksilla. Yhtiöllä on sen toiminnan vaatimat, voimassa olevat ympäristöluvut.

Tuotehankinta- ja yritysostoriskit

Orion pyrkii laajentamaan liiketoimintaansa ostamalla tai sisäänlisensoimalla kehitteillä olevia tai jo valmiita, markkinoilla olevia tuotteita muilta lääkeyhtiöiltä, tai mahdollisesti ostamalla muita lääke- tai bioalan yrityksiä. Tällaisia hankkeita toteutettaessa pyritään noudattamaan asianmukaista huolellisuutta sekä hyödyntämään yhtiön sisäistä ja ulkoista osaamista suunnitteluvaiheessa, toteutusvaiheessa sekä sulautettaessa ostettuja toimintoja yhtiön muuhun toimintaan.

Tuotehankintoihin ja mahdollisiin yritysostoihin voi liittyä tavanomaisia yrityskaupavastuita ja -riskejä sekä muita niiden luonteeseen ja arvoon liittyviä vastuita ja riskejä.

Osaamisen turvaaminen

Orionin menestys on riippuvainen sen ylimmän johdon, tutkimus- ja kehitys- sekä muun henkilöstön osaamisesta. Yhtiön

henkilöstöjohtamisen tavoitteena on työhyvinvoinnin edistäminen sekä osaamisen ja työyhteisön jatkuva kehittäminen. Lisäksi Orionin menestys on riippuvainen yhtiön kyvystä palkata, kehittää, kouluttaa ja motivoida ammattitaitoista henkilöstöä sekä pitää heidät konsernin palveluksessa.

Rahoitusriskit

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto- ja maksuvalmiusriskeihin. Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttakurssiriski ja vastapuoliriski.

Rahoitusriskien hallinnan pääperiaatteet on kuvattu yhtiön hallituksen hyväksymässä konsernin rahoituspolitiikassa. Rahoituksen hoito on keskitetty konsernin rahoitusosastolle.

Tarkempi kuvaus Orionin rahoitusinstrumenteista ja rahoitusriskien hallinnasta on tilinpäätöksen liitetiedoissa 23 ja 24, tilinpäätöksen sivuilla 34–36.

» Hallitus 31.12.2009

1 Matti Kavetvuo

Puheenjohtaja

Vuorineuvos, diplomi-insinööri, ekonomi, s. 1944

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen ja puheenjohtaja 1.7.2006 alkaen
- Jakautuneen Orion Oyj:n hallituksen jäsen ja puheenjohtaja 2004–30.6.2006
- Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja, tutkimusvaliokunnan ja nimitysvaliokunnan jäsen

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj:

toimitusjohtaja (2000–2001)

Valio Oy: toimitusjohtaja (1992–1999)

Orion-yhtymä Oy: toimitusjohtaja ja Orion-konsernin pääjohtaja (1985–1991)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen jäsen: Alma Media Oyj (2000–), Konecranes Oyj (2001–), Lassila & Tikanoja Oyj (2008–)

2 Jukka Ylppö

Varapuheenjohtaja

Diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri, s. 1955

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja 2.4.2007 alkaen
- Tarkastusvaliokunnan, tutkimusvaliokunnan ja nimitysvaliokunnan jäsen

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

ABB Oy: teollisuuden sähkökäyttöjen ohjauksen ja ohjelmistojen asiantuntija (1999–), uuden tyristorisyötön ohjauksen kehityksen vetäjä (1996–1998), tasavirtakäyttöjen uuden ohjauksen kehittäjä (1993–1995), automaatiotuotekehitysinsinööri Västeråsissa, Ruotsissa (1991–1992)

3 Sirpa Jalkanen

Professori, lääketieteen ja kirurgian tohtori, s. 1954

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen 23.3.2009 alkaen
- Tutkimusvaliokunnan jäsen

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Turun yliopisto: varadekaani (2010–), immunologian professori (2001–)

Suomen Akatemian tutkimuksen huippuyksikkö: johtaja (2000–2005; 2008–)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos: tutkimusprofessori (2006–)

Akatemiaprofessori (1996–2006)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen jäsen: Emil Aaltosen Säätiö (2000–)

Lääketieteellisen asiantuntijalautakunnan

jäsen: Sigrid Juselius Säätiö (2001–)

Tieteellisen neuvottelukunnan jäsen: Syöpäinstituutti (2002–)

Varaesimies: Suomalainen Tiedeakatemia (2008–)

4 Eero Karvonen

Diplomi-insinööri, s. 1948

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen 1.7.2006 alkaen
- Jakautuneen Orion Oyj:n hallituksen jäsen 2004–30.6.2006
- Tarkastusvaliokunnan ja tutkimusvaliokunnan jäsen

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

EVK-Capital Oy: omistaja ja toimitusjohtaja (1986–)

Rintekno Oy: prosessisuunnittelija, biokeemian ja lääkeaineiteollisuuden jaospäällikkö ja teknologiajohtaja (1980–1986)

VTT: biotekniikan laboratorio, tutkija (1975–1980)

5 Leena Palotie

Akateemikko, professori, lääketieteen ja kirurgian tohtori, s. 1952

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen 1.7.2006 alkaen
- Jakautuneen Orion Oyj:n hallituksen jäsen 2004–30.6.2006
- Tutkimusvaliokunnan puheenjohtaja

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Wellcome Trust Sanger Instituutti Hinxtonissa, Englannissa: ihmisgenetiikan johtaja, professori (2007–)

Suomen Molekyylilääketieteen Instituutti: tutkimusjohtaja (2007–)

Suomen Akatemian tautigeenien tutkimuksen huippuyksikkö: akatemiaprofessori, johtaja (2003–2007)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Lääketieteen instituutin jäsen: Yhdysvaltain tiedeakatemia (2006–)

Tieteellisen neuvoston jäsen: Euroopan tutkimusneuvosto ERC (2005–)

6 Vesa Puttonen

Professori, kauppatieteiden tohtori, s. 1966

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen 1.7.2006 alkaen
- Jakautuneen Orion Oyj:n hallituksen jäsen 2004–30.6.2006
- Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, palkitsemisvaliokunnan jäsen

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Helsingin kauppakorkeakoulu: rahoituksen professori (1996–1998; 2001–)

Conventum Rahastoyhtiö: toimitusjohtaja (1999–2000)

HEX Helsingin Pörssi: johtaja (1998–1999)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen jäsen: Oras Invest Oy, HSE Executive Education Ltd, Rocla Oyj

7 Hannu Syrjänen

Ekonomi, oikeustieteen kandidaatti, s. 1951

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen 2.4.2007 alkaen
- Palkitsemisvaliokunnan jäsen

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Sanoma Oyj: toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja (2001–)

Rautakirja Oy: toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja sekä toimialajohtaja (1989–2001)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen puheenjohtaja: Keskinäinen

Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen (2004–)

Hallituksen jäsen: Sanoma Oyj (2001–), East

Office of Finnish Industries Oy (2008–)

Hallituksen puheenjohtajuudet Sanoma

Oyj:n tytäryhtiöissä: Rautakirja Oy, Sanoma

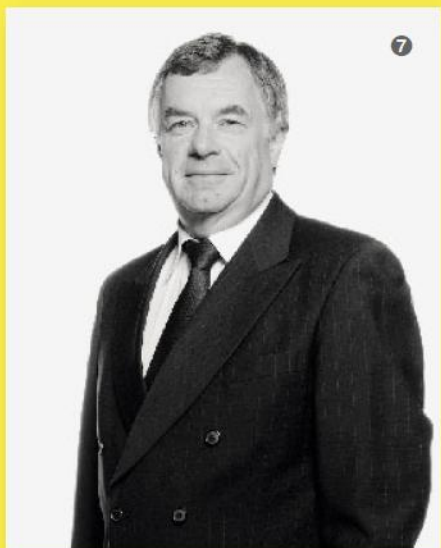
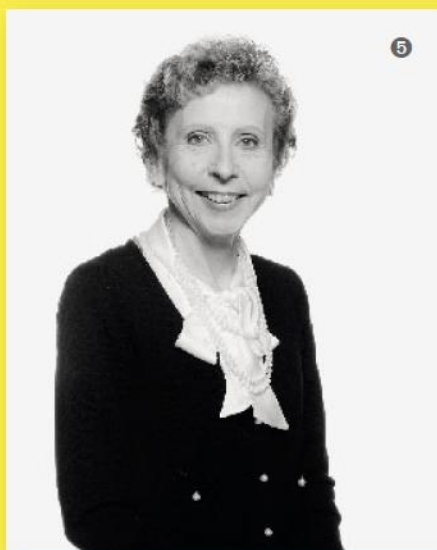
Magazines B.V. (Executive Board), Sanoma

News, Sanoma Entertainment ja WSOY

29%

hallituksen jäsenistä on naisia

Hallitus varmistaa hyvän hallinto- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Orion-konsernissa.

Johtoryhmä

1 Timo Lappalainen

Toimitusjohtaja, *Konsernin johtoryhmän puheenjohtaja 1.1.2008 alkaen*
Diplomi-insinööri, s. 1962

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: Alkuperälääkkeet ja Eläinlääkkeet -tulosyksiköiden johtaja (2005–2007), Orion Pharma -tulosyksikön varatoimitusjohtaja (2003–2005) ja lääkeliketoiminnan kehitysjohtaja (1999–2003)

Leiras Oy: kansainvälisen markkinoinnin ja liiketoiminnan kehitysjohtaja (1994–1999)

Finvest Oy: liiketoiminnan kehitysjohtaja sekä Saksan tytäryhtiön toimitusjohtaja (1989–1993)

Arthur Andersen -yhtiö Chicagossa, Yhdysvalloissa: konsultti (1987–1988)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen jäsen: Kemianteollisuus ry (2008–), Sydäntutkimussäätiö (2010–)

Hallintoneuvoston jäsen: Suomen Messut Osuuskunta (2009–)

2 Satu Ahomäki

Johtaja, *Eläinlääkkeet 1.1.2008 alkaen*
Kauppatieteiden maisteri, s. 1966

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: Liiketoiminnan kehittämyksikön johtaja (2006–2007), liiketoiminnan kehitysjohtaja (2005), Projektihallintoyksikön projektijohtaja ja projektipäällikkö Hormonihoidot ja Urologia -terapia-alueella (2000–2004), Hormonihoidot-terapia-alueen tutkimuspäällikkö (1992–1999)

3 Markku Huhta-Koivisto

Johtaja, *Erytist tuotteet ja Fermion 1.11.2006 alkaen*

Diplomi-insinööri, MBA, s. 1956

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: Orion Pharman toimitusketjun johtaja (2004–2006), Fermion Oy:n toimitusjohtaja (2004–2005)

Orion-yhtymä Oyj: Orion Pharman toimitusketjun johtaja (2002–2004), informaatiojärjestelmän ja muutosprojektin johtaja (2000–2002), aluemyyntijohtaja (1998–2000) ja materiaalitointojen johtaja (1996–1998), Orion-Farmos lääketeollisuuden materiaalitointojen johtaja (1991–1996), Farmos

Oy:n Lääkeryhmän materiaali johtaja (1990–1991) ja materiaali päällikkö (1987–1990), Farmos Oy:n Lääkefarmoksen käyttöpäällikkö (1984–1987) ja tuotannosuunnittelupäällikkö (1982–1983)

Oy Santasalo-Sohlberg Ab: kehitysinsinööri (1981–1982)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Terveydenhuoltosektorin jäsen: Huoltovarmuuskeskus (2007–)

Hallituksen puheenjohtaja: Fermion Oy (2005–)

4 Olli Huotari

Johtaja, *Esikuntatoiminnot (ml. Henkilöstöhallinto, Immateriaalioikeudet, Lakiasiat ja Viestintä) 1.7.2006 alkaen*

Orion Oyj:n hallituksen sihteeri 1.10.2002 alkaen

Varatuomari, LL.M., s. 1966

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: Orion Pharman henkilöstöjohtaja ja Orion-konsernin henkilöstön kehittämyksen johtaja (2005–2006), konsernin päälakimies (2002–2006), konsernihallinnon lakimies (1996–2002)

Kentin yliopisto Englannissa: Master of Laws in International Commercial Law -tutkinto (1995–1996)

Asianajotoimisto Jouko Penttilä Oy: lakimies (1992–1995)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen sihteeri: Orion Oyj (2002–)

5 Liisa Hurme

Johtaja, *Alkuperälääkkeet 1.1.2008 alkaen*
Filosofian tohtori (biokemia), s. 1967

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: Urologia ja Onkologia -alueen liiketoimintajohtaja (2005–2007), Hormonihoidot ja Urologia -terapia-alueen lääkekehitysohjelmien projektijohtaja (2004–2005), Porftolionhallinta-yksikön portfolio päällikkö (2002–2004), Projektihallinta-yksikön projektipäällikkö (2001–2002), Hormonihoidot-terapia-alueen tutkija ja projektipäällikkö (1999–2001), Pharmacia & Upjohn: Diagnostiikka-yksikön tutkija Ruotsissa sekä tuotekehitystutkija Saksassa (ELIAS GmbH) ja Ranskassa (Institute Pasteur) (1995–1999)

6 Pekka Kaivola

Johtaja, *Global Sales 1.2.2004 alkaen*
Filosofian lisensiaatti, s. 1950

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: Orionin ydinterapioihin luetujen lääkkeiden markkinoinnin johtaja (2003–2004), Yhdysvaltain myyntiyhtiön toimitusjohtaja New Jerseyssä (2002–2003), lääkemyynnin ja -markkinoinnin johtotehtävät (1979–2002)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja: Lääketeollisuus ry (2008–)

Edustajiston jäsen: Elinkeinoelämän keskusliitto (2004–)

Emoyhtiön toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintoja tulosyksiköiden kautta

Laajemmat
henkilöesittelyt
www.orion.fi

1

HYVINVOINTIRESEPTI
 työhön vapaa-ajalle

"Kohtuus kaikessa"

2

HYVINVOINTIRESEPTI
 työhön vapaa-ajalle

"Aktiivisesta vapaa-ajasta potkua työelämään"

3

HYVINVOINTIRESEPTI
 työhön vapaa-ajalle

"Anna hyvän kiertää"

4

HYVINVOINTIRESEPTI
 työhön vapaa-ajalle

"Pidä elämäsi tasapainossa ja muista ilon merkitys voimavarana"

5

HYVINVOINTIRESEPTI
 työhön vapaa-ajalle

"First things first"

6

HYVINVOINTIRESEPTI
 työhön vapaa-ajalle

"Iloisella mielellä, tekemiseen luottaen! Satsaa liikuntaan, läheisiin ja ympäröivään maailmaan."

Johtoryhmä toimii toimitusjohtajaa päätöksenteossa avustavana elimenä.

7

HYVINVOINTIRESEPTI

 työhön vapaa-ajalle

"Panosta siihen mitä teet, mutta muista pitää mieli avoimena ja varata aikaa muillekin asioille"

8

HYVINVOINTIRESEPTI

 työhön vapaa-ajalle

"Ihmisiin uskoen"

Laajemmat
henkilöesittelyt
www.orion.fi

9

HYVINVOINTIRESEPTI

 työhön vapaa-ajalle

"Suunnittele elämäsi niin kuin eläisit ikuisesti, elä niin kuin tänään olisi elämäsi viimeinen päivä"

10

HYVINVOINTIRESEPTI

 työhön vapaa-ajalle

"Huolehdi hyvinvoinnistasasi liikkumalla luonnossa"

11

HYVINVOINTIRESEPTI

 työhön vapaa-ajalle

"Kyllä saa kun tahtoo, kyllä voi kun viitsii! Rentoudu kun on mahdollista, aikaa ja keinoja löytyy."

Konsernin johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta päättää hallitus tai hallituksen puheenjohtaja.

Johtoryhmän jäsenet nimittää emoyhtiön hallitus. Puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja

7 Jari Karlson

*Johtaja, Talous ja hallinto 1.8.2002 alkaen
Kauppatieteiden maisteri, s. 1961*

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Pharma: talousjohtaja (2001–2002)
Kuusakoski Group Oy: konsernin talouspäällikkö (1999–2001)

Genencor International Inc: Controller,
Euroopan ja Aasian toimintojen suunnitel-
lujohtaja ja Euroopan alueen talousjohtaja
(1990–1999)

Cultor Oy: biokemian ryhmän talouspäällikkö
(1988–1989)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Hallituksen jäsen: Eläke-Tapiola (2010–)

8 Pekka Konsi

*Johtaja, Toimitusketju 1.11.2006 alkaen
Diplomi-insinööri, s. 1948*

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: lääkevalmistetuotannon tehtaani-
johtaja Espoossa ja Kuopiossa (1994–2006),
suunnittelujohtaja (1988–1994), teknillisen
suunnittelun päällikkö (1977–1988)

9 Reijo Salonen

*Johtaja, Tutkimus ja Kehitys, Chief Medical
Officer 1.11.2006 alkaen*

*Professori, dosentti, lääketieteen ja kirurgian
tohtori, s. 1956*

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Pfizer: Neurology, Psychiatry and Ophthalmo-
logy -terapia-alueen johtaja sekä Neuro-
tieteet-terapia-alueesta vastaava johtaja
(2004–2006)

GlaxoSmithKline: neurotieteiden kliinisen
kehityksen ja Medical Affairs -osaston johtaja
(2002–2004), neurologian ja GI-kanavan
sairauksien kliinisestä kehityksestä vastaava
johtaja (2001–2002),

GlaxoWellcom: keskushermostoterapiaryh-
män lääketieteellisen strategian ja viestin-
nän johtaja (1999–2001), neurologian ja
psykiatrian lääketieteellinen johtaja Medical
Affairs ja Commercial Strategy -ryhmissä
(1998–1999), migreenin lääketieteellinen
strategiajohtaja Yhdysvalloissa (1997–1998),
lääketieteellinen johtaja Suomessa
(1995–1997)

KESKEISIMMÄT NYKYISET LUOTTAMUSTOIMET

Puheenjohtaja: European Brain Council
Industry Board (2006–)

Hallituksen jäsen: European Brain Council
(2006–)

10 Riitta Vartiainen

*Johtaja, Liiketoiminnan kehittäminen ja tuki
(ml. Business Intelligence, Lääketieteellinen
osasto, Projektihallinto, Liiketoiminnan ke-
hittäminen ja kumppanuuksien hallinta sekä
Yrityskaupat) 1.11.2006 alkaen
Filosofian kandidaatti (biokemia), s. 1951*

KESKEINEN TYÖKOKEMUS

Orion Oyj: Erityistuotteet-liiketoiminnan
johtaja (2004–2006), Erityistuotteiden
projektijohtaja (2002–2004), hengityselinsai-
raustuotteiden projektijohtaja (2000–2002),
levosimendaani-projektin tutkimuspäällikkö
(1995–2000), mikrobilääkkeiden tuote-
päällikkö (1992–1995), DNA-diagnostiikan
markkinointipäällikkö (1988–1992)

Oy Alko Ab: bioteknologiatuotteiden tuote- ja
myyntipäällikkö (1982–1988)

Orion Oyj: vientipäällikkö (1980–1982)

Suomen Suurlähetystö Kööpenhaminassa,
Tanskassa: kaupallinen avustaja

(1979–1980)

Tam Drug/Tamro Oy: diagnostiikan tuote-
asiantuntija (1976–1979)

11 Liisa Remes

*Henkilöstön edustaja johtoryhmässä
Tutkimusassistentti*